

1960 Sonrası Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye - Küçürek (Minimal) Hikâye - 2

1. Güz yağmurlarıyla birlikte adadan ayrılma isteği belirdi içimde. Kışı burada geçirmekten korkuyordum. Burası: Bir ada. Dört yanı denizle çevrili. Bir denizin üstüne oturmuş. Ya deniz dibindeki kayalar çözülürse? Ya ada batarsa? Bundan mı korkuyordum? Bilmiyorum. Kışın esecek, günler boyu dinmeyecek fırtınaların korkusu muydu içimdeki? Bilmiyorum. Bir sabah, iskeleye gittim. İki gün sonra kalkacak vapur için bir bilet istedim. Bir tek bilet. İskele memuru, önüne koyduğum parayı eliyle itti.

– Nereye gidiyorsunuz? dedi. Adamızda rahat etmediniz mi?

– İşlerimi çözümleyip döneceğim, dedim.

– Hangi işleri? dedi. Neyi çözümleyeceksiniz? Bırakın bunları. Oturun oturduğunuz yerde. Bakın, artık yabancılar da kalmadı adamızda.

– Ben sizin düşüncelerinizi sormadım, dedim. Ben ilk vapur için bir yer istiyorum.

– Bir yer mi? dedi iskele memuru. İlk kalkacak vapurda sizin için bir yer yok.

– Yani bütün yerler dolu mu? dedim.

– Hayır, dedi. Sizin için yer yok, dedi.

– Bu ne demek? dedim.

– Bu şu demek ki adadan ayrılmak için sizin özel izin almanız gerekiyor.

Bu parçada kullanılan anlatım teknikleri aşağıdakilerin hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Montaj-anlatma
- B) Anlatma-özetleme
- C) Diyalog-geriye dönüş
- D) Özetleme-şuur akışı
- E) İç monolog-diyalog

2. - - -, Türk edebiyatında küçürek öykü dendiğinde aklı gelen ilk isimlerden biridir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki yazarlardan hangisi getirilemez?

- A) Ferit Edgü
- B) Necati Tosuner
- C) Mustafa Kutlu
- D) Vüs'at O. Bener
- E) Tarık Dursun K.

3. Küçük istasyon binasının arkasında, battal bir hatta çekilmiş, eski bir vagonda kalıyorduk. Vagondan ev.

Babam erkenden işe giderdi. Ben uyandığımda yoktu yani. Annem o sırada dışarıda olurdu. Tavuklara yem veriyor tabi. Kızardım ona. Beni bekle, beni uyandır, birlikte yem verelim diye. Dışarıda yakıcı bir güneş vardı. Yazın güneş, kışın kar. Doğuda bir yerlerde olmalıydık. Annem vagon evin önüne bir bahçe kurmuştu. Vagonun çatısına çekilmiş iplere dolaşık ebruli, mavi kakhaha çiçekleri, cennet süpürgeleri, gecesevaları, kadifeler hatta teneke kutulara dikilmiş iki de karanfil vardı.

Havalar serinleyince karanfilleri içeri alırdık. Vagon evin ırmağa bakan yüzüne bir pencere açılmıştı. Karanfilleri onun önüne koyardık. Sabah uyandığımda, pencereden sızan güneş gözlerimi kamaştırır; ortalığı bir karanfil kokusu kaplardı.

Bu parçada aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Epik-fantastik
- B) Lirik-emredici
- C) Kanıtlayıcı-mizahi
- D) Açıklayıcı-tartışmacı
- E) Öyküleyici-betimleyici

4. – Bu okulu kazanacakların hepsi de benim gibi yoksul çocuklar mı, anne? Onu da öğrendin mi?

– Öyle ya, yoksul çocukları ki parasız yatılı için imtihan oluyorlar.

– Öyleyse ben burayı kazanırım. Üzülme. Sınavı pekiyiyle bitiririm. Artık burada, arkadaşlarım olur. Haftada iki gün sen hastaneden, ben okuldan çıkıp eve döneriz. Sana da konuk günlerinde bakkal bisküvi alırım.

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Halk-aydın yabancılaşması
- B) Nesiller arasında yaşanan çatışma
- C) Yurt özlemi çeken göçmenlerin dramı
- D) Bir ailenin zorluklar karşısındaki mücadelesi
- E) Büyük şehirlere göçün ortaya çıkardığı problemler

1960 Sonrası Cumhuriyet Dönemi'nde Hikâye - Küçürek (Minimal) Hikâye - 2

5. Kalabalıkta kimsenin yüzü kendinin değildir, bilirsiniz. Ben de zaten bir telaş içinde geçmiştim havaalanının kapalı mekânlarını. Ama şimdi gördüğüm görevli yüzlerindeki gülümsemeleri, parça parça birbirine ekleyince; bu taksî şoförünün yüzündeki ifade birden ete kemiğe büründü. Ben de elimde olmayarak aynı şekilde gülümsedim galiba ve gideceğim yeri söyledim.

Yola koyulduk.

Kavaklar, tozlu yapraklarıyla yeni dikilmiş çınar ağaçları, akasyalar, zakkumlar yol kenarında esas duruşa geçmişlerdi. Önümüzden, yanımızdan geçen araçlar, ağaçlarla birlikte beni sessizce selâmlıyordu sanki. Bir daha “Vay canına!” Böyle bir karşılama törenini mümkünü yok hayal edemezdim. Bunlar benim yıllar önce bırakıp gittiğim ağaçlar, yollar ve şoförler değildi.

Bu parçanın anlatım özellikleriyle ilgili,

- I. Öznellik hâkimdir.
- II. Doğrudan anlatıma başvurulmuştur.
- III. Mecazlı bir anlatım tercih edilmiştir.

Çıkarımlarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) I ve II.
D) I ve III. E) I, II ve III.

6. Küçük tahta bavulumu bir elime, ak bezden dikilmiş torbamı öbür elime alıp hazırlandım. Tren yayvan, çıplak tepelerin önünden geçiyordu. Sonra yeşil bir ovaya girdi, tepeler gittikçe uzaklaşıyordu. Geniş tarlalar başlamıştı. Kavaklar, söğüt ağaçları belirdi. Derken tren yavaşladı. Akasya ağaçları içindeki küçük bir binanın önünde durdu. İstasyonda kırmızı şapkalı memurdan başka kimse yoktu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada özellikleriyle verilen mekânlar arasında sayılamaz?

- A) Yeşil ova
B) Geniş tarlalar
C) Büyük tren istasyonu
D) Küçük bir İstasyon binası
E) Bitki örtüsünden yoksun tepeler

7. Ömer Seyfettin, Sait Faik Abasıyanık, Memduh Şevket Esendal, Refik Halit Karay, Sabahattin Ali hikâyesinin Türk edebiyatında bir edebî tür olarak yerleşmesinde yoğun emek sarf etmişlerdir. Bugün geldiğimiz noktada “hikâye anlatma” tarzında klasik yapıda öyküler yazmaya devam eden yazarlar olduğu gibi, daha çok ima yoluyla anlatan, imgesel bir dil kullanarak daha kısa metinler kuran yani küçürek hikâyeler yazanlar da vardır. Küçürek hikâye yazarları, sıradan fakat yoğun ve özgün yaşantıları bu yollarla bize anlatırlar. Bu tür hikâyeler nasihatte bulunmaz, karakter geliştirmez, okuyucuyu bir yere taşımaz ancak bazı değişmez hakikatleri sezdirir, insanları onlarla aniden yüzleştirecek şok uyarmalar yapar.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki parçaların hangisi küçürek bir hikâyeden alınmış olabilir?

- A) Birkaç hafta önce, her sabahki gibi, kahvemi içerek gazeteleri gözden geçiriyordum. Puslu, bungen bir haziran sabahıydı.
- B) Kaç kardeşlik bilmiyorum. En küçük bendim ve henüz saymayı bilmiyordum. Öğrendiğimde ise hepimiz dağlımıştık.
- C) Evin her yanı yeni ovulmuş pirinç kaplar gibi pınl pırlı. Su kapları dolu. Gaz tüpleri dolu. Artık kafasının takılıp kalacağı tek nokta yok.
- D) Oğlum Musa da erliğini İstanbul'da yapıyordu. Bura delikanlısının erliği de, sivilliği de hep deniz üzredir. Denizi daha bebeciken biliverirler.
- E) Ülkenin büyük şehirlere uzak bir dağ başı kasabasında, bir demiryolu istasyonunda çalışan üç hikâyeci-ydik. İstasyon binasına bitişik yan yana üç kulübemiz vardı.

8. Anlaşılan aklıma takılan bu düşünceleri daha uzun boylu düşünüp duracağım. Kendimi belirlemek için gerekli bu. Kendimden kaçmak istemiyorum artık. Kendimden kaçtığım zaman yenildim; uzaklarda, bomboş, yabancı olduğum yerlerde bozguna uğradım. Kuşku karmaşasının içine düştüm, kendimden uzaklaşmış olmanın korkusunu duyduğum.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Montaj B) Diyalog C) Anlatma
D) Özetleme E) İç monolog

